

C212 – ECO19

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

26 mei 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, WERK EN SOCIALE ECONOMIE

Vraag om uitleg van mevrouw Annick De Ridder tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de evaluatie van de Talentenbank

Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie

Donderdag 26 mei 2005

Waarnemend voorzitter: de heer Roland Van Goethem

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.03 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Annick De Ridder tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de evaluatie van de Talentenbank

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw De Ridder tot mevrouw Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de evaluatie van de Talentenbank.

Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, mijn vraag om uitleg betreft de Talentenbank, een nieuw instrument dat in het leven is geroepen om startende ondernemingen meer kansen te bieden en om het aantal investeringen in startende bedrijven te doen stijgen.

Dit project zou in vier stappen worden uitgewerkt. Ondernemers moeten eerst een dossier indienen waarin ze hun innovatieve ideeën omschrijven. Dit dossier moet door een vakjury of een investeringscomité worden beoordeeld. Zodra een dossier is goedgekeurd, wordt het uiteindelijke budget bepaald. Hierbij wordt een maximumgrens van 300.000 euro per onderneming, op zich toch een aanzienlijk bedrag, gehanteerd. Vervolgens wordt een business plan opgesteld. Ten slotte wordt de

idee gecommmercialiseerd en krijgt de betrokken ondernemer of startende ondernemer de nodige nazorg en begeleiding. De verwerking van de aanvragen is momenteel bij de PMV ondergebracht. Deze maatschappij zal op korte termijn een nieuwe, meer commerciële naam en een bijbehorende website krijgen. Langs deze weg zullen de nieuwe ondernemers alle nodige informatie kunnen bekomen.

De Vlaamse overheid heeft de zinvolheid van deze maatregel laten onderzoeken. Er zijn in het Vlaams Parlement overigens al eerder vragen om uitleg over de Talentenbank gesteld. Op 28 april 2005 heeft de heer Van Goethem minister Moerman hierover al eens een vraag om uitleg gesteld. Ik vraag me af of de resultaten van het hoger vermelde onderzoek reeds bekend zijn. Tenslotte is het de bedoeling dat de door het Vlaams Parlement goedgekeurde maatregelen haalbaar zijn en worden uitgevoerd.

Mevrouw de minister, is de Talentenbank al geëvalueerd? Zijn de resultaten van die evaluatie reeds bekend? Is de ontwikkeling van de Talentenbank al aangevat? Welke conclusies kunt u trekken in verband met de verdere ontwikkeling van de Talentenbank?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, het verheugt me ten eerste dat mevrouw De Ridder hier een vraag om uitleg over de Talentenbank stelt. De voorbije maanden heeft de minister, conform het Vlaams regeerakkoord, al een aantal initiatieven genomen om de problematiek van de startende ondernemers aan te pakken. Ik denk hierbij aan de business angels, aan

Van den Heuvel

het economisch netwerk en aan het ARKimedefonds, dat binnenkort operationeel zou moeten worden. De Talentenbank hoort hier ook bij.

De vriendenleningen zijn hier al eens eerder aan bod gekomen. Vorige week hebben we in een aantal artikelen over de Vlaamse Startersdag kunnen lezen dat het ontwerp in de maak is. Tijdens de Vlaamse Startersdag heeft de Vlaamse Regering overigens een positieve mededeling kunnen doen: blijkbaar is het aantal startende ondernemers de voorbije maanden gestegen.

Mevrouw de minister, kunt u de belangrijkste principes van de vriendenlening nog eens toelichten? Welke timing wilt u in dit verband hanteren? Kan dit systeem op korte termijn operationeel worden?

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Mijnheer de voorzitter, ik zal eerst de aanvullende vraag van de heer Van den Heuvel beantwoorden. Ik was immers van plan morgen een concreet voorstel op de regeringstafel te brengen. Aangezien de Inspectie van Financiën haar werkzaamheden niet heeft afgerond, zal dit onderwerp evenwel pas volgende week ter sprake kunnen komen. Deze vertraging is het gevolg van een factor die ik niet kan controleren.

Over de inhoud van mijn voorstel wil ik hier nog niet te veel zeggen. Ik zou mijn nota immers graag eerst aan de Vlaamse Regering voorleggen. Nadien zal ik mijn nota aan het Vlaams Parlement voorleggen. Zoals de heer Van den Heuvel terecht heeft aangehaald, hoort dit plan thuis in de uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord en van mijn eigen beleidsnota.

Eigenlijk zetten we een Nederlandse maatregel om in een Vlaamse maatregel. We willen privépersonen de toestemming geven in de ondernemingsinitiatieven van familieleden of van kennissen te investeren. We willen investeringen tot een maximumbedrag van 50.000 euro toelaten. De investeerders zullen de kans krijgen een gedeelte van hun investering fiscaal in te brengen. Bovendien zal het Vlaamse Gewest in een waarborg ten

belope van 30 percent voorzien. Aangezien ondernemingen failliet kunnen gaan, blijft aan elke investering immers een zeker risico verbonden

Ik wil me vandaag tot deze mededelingen beperken. Zodra de Vlaamse Regering mijn nota heeft besproken, kunnen we hier uitgebreid op terugkomen.

De vragen van mevrouw De Ridder kan ik als volgt beantwoorden. Tot de oprichting van de Talentenbank werd beslist naar aanleiding van de Vlaamse Ondernemingsconferentie. Op 7 mei 2004 heeft de vorige Vlaamse Regering besloten hiervoor bij het Fonds voor Flankerend Economisch Beleid een bedrag van 10 miljoen euro vast te leggen. Ik zal even toelichten wat het op 7 mei 2004 goedgekeurde concept precies inhoudt.

Potentiële ondernemers zullen intensief worden begeleid tijdens de uitwerking van hun business-ideeën. Deze begeleiding slaat op de allereerste fases van de nieuwe businessactiviteit. Deze eerste fases omvatten onder meer het uitvoeren van onderzoek en ontwikkeling, het bouwen van een prototype, het uitvoeren van marktstudies, het opstellen van een business plan, het samenstellen van een evenwichtig ondernemersteam, het juridisch structureren van een onderneming en het aantrekken van startkapitaal. De Vlaamse overheid wil hiervoor maximaal 300.000 euro per project ter beschikking stellen. Dit bedrag moet stapsgewijs worden geïnvesteerd. Het geld wordt niet rechtstreeks aan de aanvrager toegekend. Het wordt gebruikt om de begeleiding te bekostigen. De Vlaamse overheid gaat er trouwens van uit dat een project gemiddeld minder dan 100.000 euro zal vergen. Van zodra een betrokken vennootschap wordt opgericht, worden de tijdens het begeleidingsproces gemaakte kosten en geïnvesteerde tijd in aandelen omgezet. Een klein team van investeringsmanagers staat in voor de begeleiding. In bepaalde, niet specifiek gedefinieerde gevallen kan een beroep worden gedaan op externe experts.

Tijdens de vergadering van de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie van 28 april 2005 heb ik verklaard dat het uitgetrokken bedrag nog niet aan de PMV is overgemaakt. Ik heb de opdracht gegeven het goedgekeurde concept aan een ex ante evaluatie te onderwerpen, want de Inspectie van Financiën had in de loop

Moerman

van de besluitvorming enig voorbehoud gemaakt. De Inspectie van Financiën vindt de Talentenbank een interessant idee, maar acht de tijd voor een echte besluitvorming over dit onderwerp nog niet rijp.

Aangezien de resultaten van de evaluatie ondertussen in mijn bezit zijn, kan ik ook de overige vragen van mevrouw De Ridder beantwoorden. De evaluatie werd door het steunpunt Ondernemerschap, Ondernemingen en Innovatie uitgevoerd. Uit de resultaten van deze evaluatie blijkt dat de Talentenbank zich in feite als een incubator en niet als het eerder vooropgestelde pre-zaaifonds profileert.

Om die reden is het voor de Talentenbank geschetste model in de loop van de evaluatie aan de succesparameters voor incubatoren getoetst. De indicatoren voor een incubator zijn door professor Clarysse van de Vlerick Leuven Gent Management School bestudeerd. Succesvolle incubatoren verstrekken kleine bedragen, waarbij de maximumgrens doorgaans op 25.000 euro ligt. Meestal gaat het om zuivere leningen die de ondernemer in spe de mogelijkheid bieden zelf of met behulp van experts de assumpties van zijn bedrijfsplan te testen.

De hoogste toegevoegde waarde van een incubator bestaat uit het netwerk dat door die incubator wordt aangeboden. Dit slaat niet op het netwerk van professionele adviseurs of begeleiders, maar op het netwerk van business developers en van relevante contacten in de industrie en met de financiële omgeving. Startende ondernemingen hebben in eerste instantie geen nood aan vrijblijvende consulting, maar aan personen met relevante kennis die bereid zijn zich volledig voor de nieuwe onderneming te engageren.

Voldoende kritische massa is een conditio sine qua non voor incubatoren en voor zaaikapitaalfondsen. Deze kritische massa bestaat uit voldoende personeel, voldoende middelen en een degelijk uitgebouwd netwerk. In succesvolle incubatoren wordt het advies van experts tegen betaling aangeboden. Hierbij wordt desnoods een verlaagd tarief gehanteerd. De trajectbegeleiding wordt gratis of in de vorm van training aangeboden. Aangezien voor het advies van experts een vergoeding wordt gevraagd, springen de ondernemers hier veel spaarzamer mee om. Trajectbegelei-

ding vereist een zeer strikte methodologie en het samenbrengen van verschillende partners in een enkel instituut. Indien een project niet haalbaar lijkt, moet het dan ook tijdig worden stopgezet.

Op basis van de toetsing kan uit de evaluatie enkel worden geconcludeerd dat de Talentenbank niet haalbaar is. Ik citeer de studie: 'Alhoewel dit voorstel een zeer belangrijk probleem in Vlaanderen poogt op te lossen, met name het begeleiden van startende ondernemers en het verschaffen van zaaikapitaal, is het voorstel van de Talentenbank te weinig doordacht, te geïsoleerd als initiatief en te weinig geïntegreerd met andere financiële en niet-financiële instrumenten en initiatieven om een kans op slagen te hebben.' Deze conclusie bevestigt het door de Inspectie van Financiën gemaakte voorbehoud.

Gezien de resultaten van de evaluatie, zal ik de Vlaamse Regering verzoeken de in de regeringsbeslissing van 7 mei 2004 vooropgestelde Talentenbank niet verder te ontwikkelen. Ik zal tevens trachten een alternatieve oplossing voor het probleem van de begeleiding en de financiering van startende ondernemers te formuleren.

Wat de financiering betreft, is het landschap sinds 7 mei 2004 veranderd. Zoals de heer Van den Heuvel daarnet heeft aangehaald, zijn ondertussen een aantal initiatieven definitief of bijna goedgekeurd. Deze initiatieven moeten de verschillende starterstypes een oplossing bieden.

Mijns inziens, situeren de problemen zich veeleer bij de begeleiding. Ik wil geen voorbarige aankondigingen doen. We denken momenteel aan het invoeren van een mentorship-systeem. Zodra dit systeem goed is onderbouwd en degelijk is uitgewerkt, zal ik het hier weer ter sprake brengen.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Ik dank de minister voor haar zeer duidelijk antwoord. We zijn in blijde verwachting van initiatieven die zich op de begeleiding en op de nazorg zullen toespitsen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.19 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP : Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN : Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

